

Growthrock AB
c/o Amanda Victoria Scott
Ringvägen 33
939 32 Malå

Undersökningstillstånd för området Hellerö nr 1001 i Valdemarsviks kommun i Östergötlands län och Västerviks kommun i Kalmar län

Beslut

Bergmästaren beviljar Growthrock AB, 559517-8848, (hädanefter sökanden) undersökningstillstånd med tillståndsid 2025:87 enligt minerallagen (1991:45) för området Hellerö nr 1001.

Undersökningstillståndet innebär ensamrätt för sökanden till undersökning av det beviljade området. Med undersökning avses arbete i syfte att påvisa en fyndighet avseende sådana koncessionsmineral som anges i 1 kap. 1 § 1 och 2 minerallagen.

Undersökningstillståndet gäller i tre år från den 17 september 2025 till den 17 september 2028.

Undersökningsområdet

Undersökningsområdet, se bifogad karta (bilaga 1), omfattar en yta om 8 908,62 ha och begränsas av räta linjer mellan hörnpunkter med koordinater i SWEREF 99TM enligt följande.

Huvudyta 1

Hörnpunkt	N-koordinat	E-koordinat
1	6 433 890	590 000
2	6 436 810	594 100
3	6 433 050	597 140
4	6 432 910	596 990

5	6 432 600	597 340
6	6 431 520	597 310
7	6 431 250	596 340
8	6 430 840	595 960
9	6 430 180	596 190
10	6 429 070	598 040
11	6 428 330	598 530
12	6 424 320	602 680
13	6 419 920	599 800
14	6 423 010	595 110
15	6 425 660	595 100
16	6 427 790	593 240
17	6 430 230	590 710

Villkor

Sökanden ska ställa säkerhet för ersättning avseende skada eller intrång som kan bli följden av undersökningsarbete. Säkerheten ska ställas till Bergsstaten innan undersökningsarbeten påbörjas.

Bakgrund

Ansökan om undersökningstillstånd kom in till Bergsstaten 11 juni 2025 och avser koncessionsmineralen bly, guld, kobolt, koppar, silver och zink. Sökanden har till sin ansökan fogat en karta över det sökta området och uppgifter om vilka fastighets- och övriga kända sakägare som berörs av ansökan. Enligt sökanden kan arbeten inom det sökta området leda till fynd av koncessionsmineral därför att det finns historiska koppargruvor inom området. Sökanden har under ett platsbesök iakttagit kopparkismineralisering i området. De undersökningsarbeten som sökanden planerar att utföra är kartläggning och provtagning, geofysiska mätningar och diamantborrning.

Ansökan om undersökningstillstånd har remitterats till länsstyrelserna och kommunerna. Underrättelse om ansökan har sänts till berörda fastighets- och övriga kända sakägare. Yttranden från Länsstyrelsen i Kalmar län, Länsstyrelsen Östergötland, Västerviks kommun och Valdemarsvik samt ett flertal skrivelser från fastighets- och övriga sakägare har kommit in till Bergsstaten.

Länsstyrelserna har i huvudsak framfört följande.

Länsstyrelsen i Kalmar län framför att området är alltför stort för att Länsstyrelsen ska kunna uttala sig mer än generellt om lämpligheten i att utföra prospektering här, men kan konstatera att det finns en mängd värden och faktorer att ta hänsyn till. Området berör bland annat fornlämningar, biotopskydd, naturvärden, ett antal riksintressen, sumpskogar och utökat strandskydd. För att få göra ett ingrepp i naturen i området kan det krävas bland annat dispens från strandskyddet eller en anmälan enligt 12 kap. 6 § miljöbalken.

Länsstyrelsen i Östergötlands län yttrande avser den del som ligger i Valdemarsviks kommun. Det finns naturvärden i form av sumpskogar, en nyckelbiotop, naturbetesmarker samt ett stort antal fridlysta och rödlistade arter i området. Det finns även ett flertal kända fornlämningar i området. Länsstyrelsen påtalar vikten om att ta stor hänsyn vid undersökningarna. Om den planerade verksamheten i någon del kan komma att medföra en väsentlig ändring av naturmiljön ska anmälan om samråd ske till Länsstyrelsen enligt 12 kap. 6 § miljöbalken. Om verksamheten berör fridlysta arter kan dispens från artskyddsförordningen krävas.

Kommunerna har i huvudsak framfört följande.

Valdemarsviks kommun informerar om att områdets avgränsning bör flyttas från bebyggelsegränserna med hänsyn till boende i området och för att inte äventyra borrhade brunnar. Områdets kulturvärden ska tas hänsyn till – det är ett kulturmiljöområde och det finns fornlämningar inom området.

Västerviks kommun framför att stora delar av området omfattas av kommunens hälsoskyddsföreskrifter samt att det finns radon i området. Vidare finns fornlämningar i området och området berör områden som finns med i kommunens kulturmiljöprogram.

Från fastighets- och övriga kända sakägare har i huvudsak följande synpunkter framförts.

Ett flertal fastighetsägare motsätter sig att undersökningstillstånd beviljas och anför områdets naturmiljöer, vattentäkter och djurliv som skäl för att undersökningar inte ska tillåtas. Det finns verksamheter i området som skulle bli negativt påverkade av undersökningsarbeten och eventuell gruvverksamhet.

E.ON Eldistribution AB har ett lokalt elnät i området bestående av hög-, mellan- och lågspänningsledningar både i mark och luft. Det får inte göras avkall på el. person och eller driftssäkerhet. E.ON önskar att få ta del av arbetsplan i mycket god tid innan arbete sker i närheten av anläggningarna.

Motivering

Tillämpliga bestämmelser

Enligt 2 kap. 2 § minerallagen ska ett undersökningstillstånd meddelas om det finns anledning att anta att undersökning i området kan leda till fynd av koncessionsmineral. Undersökningstillstånd får dock inte beviljas den som uppenbarligen saknar möjlighet eller avsikt att få till stånd en ändamålsenlig undersökning eller den som tidigare har visat sig olämplig att bedriva undersökningsarbeten.

Av 1 kap. 5 § första stycket minerallagen framgår att ett undersökningstillstånd som grundas på ansökan avseende något eller några av de koncessionsmineral som anges i 1 § 1 och 2 gäller, om inte sökanden begär annat, samtliga mineral som anges där.

Förarbeten

En förutsättning för att sökanden ska få undersökningstillstånd är att det ska finnas anledning att anta att undersökning i området kan leda till fynd av koncessionsmineral. Enligt förarbetena till minerallagen är det sökanden som ska förete någon form av utredning som visar att denna förutsättning är uppfylld. Han ska alltså kunna förete något indicium på att åtminstone något koncessionsmineral förekommer inom det aktuella området. Kravet får inte sättas så högt att seriöst prospekteringsarbete försvåras (prop. 1988/89:92 s. 90).

Kriteriet att sökanden uppenbarligen saknar möjlighet att få till stånd en ändamålsenlig undersökning visar att prövningen inte är avsedd att vara särskilt ingående utan att det främst är fallen av missbruk man vill komma åt (prop. 1988/89:92 s. 91 och prop. 2004/05:40 s. 37).

Tillstånd ska vägras om sökanden tidigare har visat sig olämplig att bedriva undersökningsarbete. I detta fall krävs det inte att förhållandet ska vara uppenbart utan det räcker med att sökanden inte bedöms uppfylla kravet. Exempel på situationer där tillstånd kan vägras är att sökanden tidigare har visat bristande hänsyn till markägares eller andra sakägares intressen eller utfört undersökningsarbeten på ett sätt som varit skadligt för natur- eller kulturmiljön. Vid prövningen bör sådana omständigheter vägas in som hur allvarliga missförhållandena varit, om det varit fråga om enstaka eller upprepade överträdelser och i vilken utsträckning det berott på sökanden själv samt hur lång tid som gått från det tidigare undersökningsarbetet (prop. 2004/05:40 s. 80).

Bergmästarens bedömning

Sökanden har anfört att det finns historiska gruvområden inom området samt att sökanden observerat kopparkismineralisering i området.

Mot bakgrund av vad sökanden har anfört anser bergmästaren att undersökningar i det aktuella området kan komma att leda till fynd av koncessionsmineral av det slag som ansökan avser. Bergmästaren vill erinra om att det är omständigheter hänförliga till den sökande själv som ska beaktas vid bedömningen av kriteriet om sökanden uppenbarligen saknar möjlighet och avsikt att få till stånd en ändamålsenlig undersökning. Vad som har framkommit i ärendet föranleder inte bergmästaren att ifrågasätta sökandens möjlighet eller avsikt att få till stånd ändamålsenliga undersökningar inom det sökta området. Bergmästaren konstaterar vidare att det inte har framkommit något som innebär att sökanden tidigare visat sig olämplig att bedriva undersökningsarbete.

Den aktuella ansökan avser koncessionsmineralen bly, guld, kobolt, koppar, silver och zink. Eftersom ansökan avser koncessionsmineral som anges i 1 kap. 1 § 1 och 2 minerallagen, och sökanden inte har begärt annat, beviljar bergmästaren undersökningstillstånd för samtliga koncessionsmineral som anges i bestämmelsen.

Undersökningsavgiften för tillståndet har enligt 14 kap. 2 § minerallagen och 10 § mineralförordningen, med beaktande av undersökningsområdets storlek och de mineral som omfattas, bestämts till 178 180 kr. Bergmästaren konstaterar att sökanden har betalat den fastställda undersökningsavgiften.

Enligt bergmästarens bedömning är förutsättningarna för att bevilja det sökta undersökningstillståndet uppfyllda.

Delgivning av beslutet

Bergmästaren har beslutat att samtliga fastighets- och övriga kända sakägare ska delges detta beslut genom kungörelsedelgivning i tidningarna Norrköpings Tidningar, Länstidningen Östergötland, Västerviks-Tidningen samt i Post- och Inrikes Tidningar.

Hur man överklagar

Detta beslut som delges genom kungörelsedelgivning kan överklagas till Förvaltningsrätten i Luleå senast den 22 oktober 2025 vilket även anges i överklagandehänvisningen (bilaga 2).

Bergmästaren erinrar om följande

Undersökningsarbete inom det beviljade området får endast utföras i enlighet med en gällande arbetsplan som ska upprättas av sökanden. Arbetsplanen ska delges ägare till de fastigheter där arbetet ska bedrivas och innehavare av särskild rätt som berörs av arbetet. Bestämmelser om arbetsplan för undersökningsarbete och när en arbetsplan blir gällande finns i 3 kap. 5 – 5 c §§ minerallagen. Sökanden är skyldig att tillhandahålla en översättning av arbetsplanen på finska, meänkieli eller samiska om undersökningsarbetet ska utföras inom ett område som helt eller delvis sammanfaller med språkets förvaltningsområde enligt 6 § lagen (2009:724) om nationella minoriteter och minoritetsspråk. Begäran om översättning kan framställas skriftligen till sökanden av fastighetsägare eller innehavare av särskild rätt som berörs av planerade arbeten enligt arbetsplanen. Begäran om översättning ska vara sökanden tillhanda inom tio dagar från delgivningen av beslutet om undersökningstillstånd.

I den arbetsplan som sökanden ska upprätta samt delge berörda fastighetsägare och innehavare av särskild rätt ska sökanden bland annat lämna uppgift om hur eventuella skador och intrång kommer att regleras. Arbetsplanen ska också innehålla uppgift om vilken form av säkerhet som sökanden har och storleken på säkerheten. Fastighetsägare eller innehavare till särskild rätt som inte godkänner säkerheten kan begära att säkerheten provas av länsstyrelsen enligt 17 kap. 2 § minerallagen.

Enligt 3 kap. 3 § minerallagen ska undersökningsarbete utföras så att minsta skada och intrång vållas på någon annans egendom och på natur- och kulturmiljön.

Undersökningsarbete får inte äga rum inom nationalpark eller i strid med föreskrifter som gäller för natur- eller kulturresevat. Det åvilar sökanden att hos länsstyrelsen eller hos bergmästaren ansöka om medgivande till undersökningsarbete inom sådana skyddade områden som anges 3 kap. 6 och 7 §§ minerallagen, om medgivande inte beviljas råder hinder mot undersökningsarbete. Det åvilar också sökanden att ansöka om eventuella ytterligare tillstånd enligt annan lagstiftning än minerallagen, t.ex. miljöbalken, som kan komma att krävas för att få bedriva undersökningsarbete inom undersökningstillståndet.

Bergmästarens erinran är inte en fullständig redogörelse för bestämmelser i minerallagen eller annan lagstiftning som kan ha betydelse för sökandens rätt att bedriva arbete inom undersökningstillståndet eller de skyldigheter som åvilar sökanden.

Övrigt

Yttrandena kommer att sändas till den sökande i sin helhet.

De som deltagit i beslutet

Beslut i detta ärende har fattats av bergmästare Helena Kjellson efter föredragning av Fanny Nordetun



Helena Kjellson



Fanny Nordetun

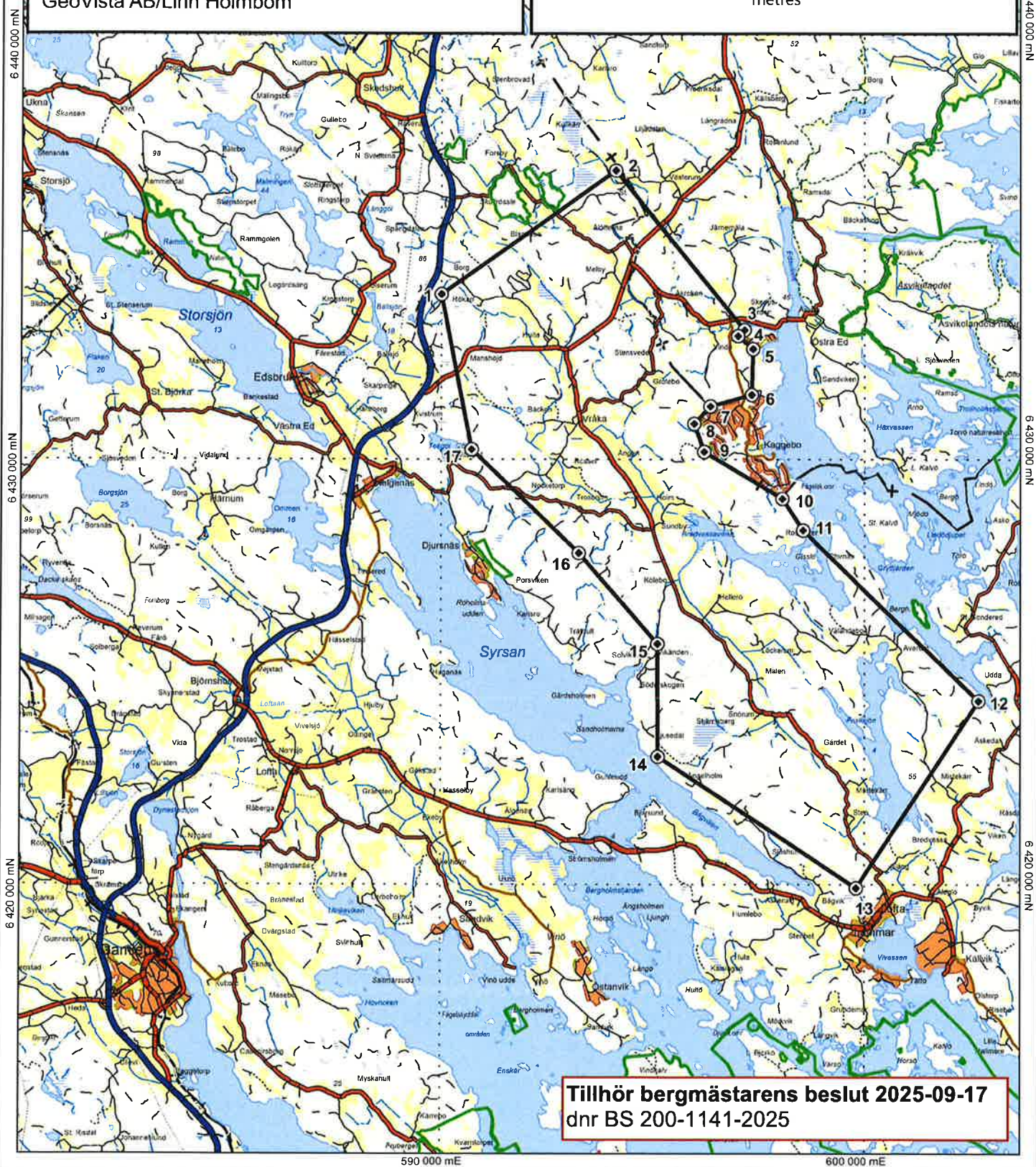
Bilagor

Bilaga 1, Karta undersökningsområdet

Bilaga 2, Överklagandehänvisning

600 000 mE

GeoVista AB/Linn Holmbom



**BERGSSTATEN**

Överklagandehänvisning vid kungörelsedelgivning

Om ni tagit del av beslutet genom att läsa om beslutet i en tidning, s.k. kungörelsedelgivning gäller följande för att överklaga bergmästarens beslut.

Överklagandet ska vara skriftligt och ställas till Förvaltningsrätten i Luleå **men skickas till Bergsstaten, Box 43, SE-971 02 Luleå** eller mineinspect@bergsstaten.se

I överklagandet ska ni ange:

- Vilket beslut som ni överklagar, ange beslutets diarienummer.
- Varför ni anser att beslutet ska ändras och vilken ändring ni vill ha.
- Ni ska ange ert namn, telefonnummer, postadress och e-postadress.
- Om ni anlitar ombud ska ombudets namn, telefonnummer, postadress och e-postadress anges.

Ert överklagande ska ha kommit in till Bergsstaten **senast den 22 oktober 2025**.

Om ni som överklagar är en part som företräder det allmänna, ska överklagandet dock ha kommit in **inom tre veckor från den dag då beslutet meddelades**.

Om ni behöver upplysningar om hur man överklagar kan ni vända er till Bergsstaten, via epost mineinspect@bergsstaten.se eller telefon 0920-23 79 00.